

Lag

om ändring av lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) 37 § 3 mom., 41 a—41 d §, 42 och 42 b §, 42 c § 2 mom., 42 d § 1 mom., 42 f § och 43 § 2 mom.,
sådana de lyder, 37 § 3 mom. i lag 1444/2009, 41 a—41 d § och 42 d § 1 mom. i lag 245/2025, 42 § i lagarna 959/2015, 1216/2020, 163/2022, 716/2022 och 1090/2024, 42 b § i lag 163/2022, 42 c § 2 mom. och 42 f § i lag 959/2015 samt 43 § 2 mom. i lag 1412/2014, som följer:

37 §

Personal

Bestämmelser om behörighetsvillkoren för rektor och lärare utfärdas genom förordning av statsrådet. Utbildningsstyrelsen kan vid behov utfärda föreskrifter som kompletterar bestämmelserna i förordningen. Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl bevilja dispens från behörighetsvillkoren.

41 a §

Tillsyn

Utöver vad som i 10 § i kommunallagen (410/2015) och i 6 § i lagen om förvaltning av utbildning som ordnas av staten och privata (634/1998) föreskrivs om Tillstånds- och tillsynsverkets rätt att med anledning av klagomål övervaka anordnandet av utbildningen, kan Tillstånds- och tillsynsverket också av grundad anledning på eget initiativ undersöka om utbildningen har ordnats enligt vad som föreskrivs i denna lag eller med stöd av denna lag.

Vid undersökningar som företas på eget initiativ ska grunderna för god förvaltning iaktas och rättigheterna för de personer som direkt berörs av saken tryggas. På avgöranden som gäller tillsyn som utförs på eget initiativ och på delgivning av sådana avgöranden tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen (434/2003).

41 b §

Rätt att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av utbildningsanordnaren avgiftsfritt få de handlingar som är nödvändiga för undersökning av ett klagomål eller för utförande av en sådan tillsynsuppgift som avses i 41 a §.

41 c §

Anmärkning och uppmärksamgörande

Om det vid tillsynen konstateras att utbildningsanordnaren vid anordnandet av undervisning eller utbildning har förfarit felaktigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet och ärendet inte ger anledning till andra åtgärder, kan Tillstånds- och tillsynsverket ge utbildningsanordnaren eller den som ansvarar för undervisningen en anmärkning med tanke på framtida verksamhet.

Om ärendet inte föranleder någon anmärkning eller andra åtgärder, kan Tillstånds- och tillsynsverket fästa utbildningsanordnarens uppmärksamhet vid att undervisningen ska ordnas på behörigt sätt och att god förvaltningssed ska iakttas.

41 d §

Föreläggande

Om det upptäcks sådana brister eller andra missförhållanden i fråga om anordnandet av utbildningen som äventyrar elevens rättigheter eller om anordnandet av utbildningen i övrigt strider mot denna lag eller mot normer som utfärdats med stöd av den, får Tillstånds- och tillsynsverket meddela utbildningsanordnaren ett föreläggande om att bristerna eller missförhållandena ska avhjälpas. När föreläggandet meddelas ska det anges en tidsfrist inom vilken behövliga åtgärder ska utföras.

Tillstånds- och tillsynsverket kan ålägga utbildningsanordnaren att iaktta ett föreläggande som avses i 1 mom. vid vite.

42 §

Begäran om omprövning

Om inte något annat föreskrivs i denna lag får omprövning av beslut som avses i denna lag begäras hos Tillstånds- och tillsynsverket, om beslutet gäller

- 1) antagning som elev,
 - 2) rätten enligt 13 § till undervisning i religion och livsåskådningskunskap,
 - 3) ett beslut enligt 20 f § och tolknings- och biträdestjänster, övriga undervisningstjänster och särskilda hjälpmedel enligt 31 § 1 mom.,
 - 4) avvikande ordnande av undervisning enligt 18 §,
 - 5) avvikande ordnande av studier enligt 18 a §,
 - 6) inledande av utbildning vid en annan tidpunkt enligt 27 §,
 - 7) frågan om en elev eller studerande ska anses ha avgått på så sätt som avses i 46 a §.
- Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

42 b §

Tid för sökande av ändring

Begäran om omprövning hos Tillstånds- och tillsynsverket i ett ärende som avses i 42 §, besvär i förvaltningsdomstol över ett beslut med anledning av en begäran om omprövning som avses i 42 § och besvär över ett beslut som gäller en skriftlig varning till en elev samt avstängning för viss tid ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Ärenden som avses i denna paragraf ska behandlas skyndsamt.

42 c §

Sökande av ändring i ett beslut som gäller bedömningen av en elev

Eleven vårdnadshavare eller lagliga företrädare, eller eleven själv om han eller hon har fyllt 15 år, får hos Tillstånds- och tillsynsverket med iakttagande av vad som föreskrivs i förvaltningslagen begära omprövning av den nya bedömning som gjorts på begäran eller av ett avgörande genom vilket begäran har avslagits inom 14 dagar från det att han eller hon fick del av beslutet. Efter att ha tagit upp begäran om omprövning till prövning kan Tillstånds- och tillsynsverket ändra förvaltningsbeslutet, upphäva beslutet, avslå begäran om omprövning eller återförvisa ärendet till rektorn för ny behandling.

42 d §

Besvärsförbud

Ändring får inte sökas genom besvär i

- 1) en åtgärd enligt 36 § som gäller försummelse av hemuppgifter eller kvarsittning,
 - 2) en åtgärd enligt 36 b § 1 mom. som gäller tillsägelse till en elev att avlägsna sig,
 - 3) en åtgärd enligt 36 c § som gäller förvägrande av undervisning,
 - 4) ett beslut som avses i 41 c §, eller
 - 5) ett beslut av Tillstånds- och tillsynsverket genom vilket begäran om omprövning som anförts i ett ärende enligt 42 c § har avgjorts.
-

42 f §

Behörig förvaltningsdomstol

För undervisning som ordnas utomlands är den behöriga förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstol.

43 §

Finansiering

För utbildning och verksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning kan, inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten, beviljas statsunderstöd så som anges i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. För investeringsprojekt kan statsunderstöd också beviljas enligt statsunderstödslagen (688/2001). Statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller investeringsprojekt är Tillstånds- och tillsynsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen